

PRIPREMA PROJEKTA ZA FINANCIRANJE KROZ EUROPSKE PROGRAME

PRIRUČNIK ZA PREDLAGATELJE

PRIPREMA PROJEKTA ZA FINANCIRANJE KROZ EUROPSKE PROGRAME

Proces pripreme projekta za financiranje iz EU sredstava kreće od realizacije projektnog prijedloga ili nacрта, nastavlja prikupljanjem potrebne dokumentacije a završava pravilno ispunjenom projektnom dokumentacijom.

Nacrt projekta prema smjernicama EU

Izrada nacрта projekta je prvi korak u procesu ishodovanja sredstva. Nakon završenog nacрта, kratak opis projekta koristiti će se pri kontaktiranju relevantnih institucija, potencijalnih partnera i sponzora. Ovaj korak omogućava provjeru mogućnosti financiranja projekta.

Integracija ciljeva i prioriteta EU u projekt

Od osnovne važnosti je provjeriti te dokazati da li je projekt u skladu sa politikama, smjernicama, ciljevima i prioritetima Europske unije. Ovo je od velike važnosti ne samo za bespovratna sredstva nego i za zajmove od strane EU. Potrebno je razmišljati o pozitivnom učinku projekta šire od interesa samih dionika projekta. (Na primjer, utjecaj na okoliš treba uvažiti stručnom procjenom tog utjecaja)

Kako bi se mogao identificirati program kroz koji je moguće financirati projekt, važno je obrazložiti dodane vrijednosti koje projekt pridonosi te biti kreativni u pronalaženju aktivnosti koje imaju dodatne vrijednosti osim profita za dionike u projektu.

Ciljevi i prioriteti Europske Unije

1. Prioriteti Europske Unije

EU daje prioritet projektima koji zadovoljavaju sljedeće uvjete:

a. Transnacionalne aktivnosti i partnerstva

Potrebno je pokazati Europsku dimenziju djelovanja kroz partnerstva iz različitih EU zemalja ili kroz područje vašeg projekta.

Važno je navesti seminare, akcije mobilnosti i komparativne pristupe koji će prikazati transnacionalno razumijevanje problema te sklapanje inovativnih partnerstava između privatnih i javnih organizacija, ili između profitnog i neprofitnog sektora.

b. Inovativne akcije

Inovacija može biti predstavljena kroz razvoj novih proizvoda ili u obliku novih metoda i novih oblika partnerstva.

Cilj Komisije je da se pronađu nove metode i da se testiraju nova rješenja koja pojednostavljaju njihov prijenos i širenje.

Moguće je da ono što je inovativno u jednoj nije i u drugoj europskoj regiji. Potrebno je uzeti u obzir inovativni aspekt u odnosu na lokalnu situaciju i onu od partnera s kojim se projekt razvija.

c. Umnožiti učinak projekta

Rezultati projekta moraju biti dugotrajni ili dvostruki.

Na primjer: zapošljavanje će biti održano nakon projekta, jer će se kroz projekt stvoriti nove mogućnosti.

d. Održivost

Potrebno je obrazložiti kako je moguće osigurati održivost projekta nakon što je projekt završen i sredstva EU potrošena.

2. Ciljevi Europske Unije

U projektnom prijedlogu potrebno je navesti opći cilj i specifične ciljeve projekta koji trebaju biti u skladu sa ciljevima i prioritetima Europske Unije. Važno je jasno opisati na koji način projekt pridonosi općem cilju. Kroz taj opis biti će moguće identificirati specifične ciljeve projekta.

Primjer

Opći cilj: poticati održivi razvoj

Specifičan cilj: Projekt predviđa medijsku kampanju kako bi se potaknuli građani na odvojeno prikupljanje otpada.

Najvažniji ciljevi Europske unije

Opći ciljevi Europske komisije za razdoblje od 2007-2013:
podržavanje projekata i aktivnosti koje promoviraju:

- održivi ekonomski napredak
- solidarnosti
- sigurnost
- uloga Europe u svijetu

Europska komisija usredotočiti će svoje buduće akcije na 5 glavnih smjernica za 2009-2013:

1. Cilj: stvoriti održivi rast, kroz gospodarske, socijalne i ekološke politike.

1.1 Povećati konkurentnost za rast i zapošljavanje, podrška projektima koji jačaju ili poboljšavaju:

- inovaciju,
- obrazovanje,
- obuku,
- prometne mreže,
- energetske mreže,
- socijalne politike.

1.2. Povećanje kohezije za rast i zapošljavanje, podrška projektima koji jačaju ili poboljšavaju:

- približavanje država članica i najmanje razvijenih regija prema onim više razvijenim,
- održivi razvoj i održivost najmanje prosperitetnih regija,
- međuregionalna suradnja.

1.3. Očuvanje i jačanje upravljanja prirodnim resursima, podrška projektima koji jačaju ili poboljšavaju:

- ruralni razvoj,
- lokalni razvoj,
- razvoj poljoprivrede,
- mjere zaštite okoliša.
- poboljšanje kvalitete života u ruralnom području,
- ravnopravnost muškaraca i žena u poljoprivredi,
- ravnopravnost u trgovini,
- promoviranje boljeg upravljanja prirodnim resursima i otpadom,
- borba protiv efekta staklenika i zagađivanja.

2. Cilj: produbiti kod građana osjećaj pripadnosti Europi, podrška projektima koji jačaju ili poboljšavaju:

- područje slobode,
- područje pravosuđa,
- područje sigurnosti
- pristup osnovnim javnim dobrima,
- javni prijevoz

- zaštitu granica
- azil i imigracijska politika,
- borbu protiv ilegalne imigracije
- javno zdravstvo,
- potrošačku politiku
- zdravstvene uvjete
- promicanje zdravlja radi poboljšanja prosperiteta i solidarnosti;
- širenje znanja o zdravlju
- područje kulture
- područje mladih
- područje informacija
- dijalog sa građanima.

3. Cilj: izgradnja globalnog utjecaja Europe
podrška projektima koji jačaju ili poboljšavaju:

- održivi razvoj,
- doprinos sigurnosti civila

Dodatne informacije o ciljevima i prioritetima Europske Unije mogu se pronaći u Programima, Bijeloj knjizi i Akcijskom planu.

Programi

Kako bi provodila svoju politiku Europska Unija je razvila različite programe.

EU program je plan koji određuje koliko novaca će Europska Komisija potrošiti u vremenskom periodu kako bi se poboljšala situacija u nekom području. EU Program predviđa s kojim ciljem će se sredstva trošiti u tom periodu, kako će se trošiti (koliko natječaja godišnje, kakvi natječaji), i tko može sudjelovati.

Opisi programa EU mogu biti podijeljeni u 31 područje, u skladu sa podjelom koju vrši EU : Civilno društvo, Ekonomija i Financije, Energija, građanstvo, Humanitarno, Informacije, industrija, Inovacija, istraživanje, javno upravljanje, Kultura, mediji, umjetnost, razvoj, Ljudska prava, Mladi, Nove tehnologije, obrazovanje i trening, okoliš, Malo i srednje poduzetništvo, Poljoprivreda i ribarstvo, Pravosuđe i sigurnost, Promet, Proširenje Europske unije, Socijalna pitanja, Suradnja i razvoj, Telekomunikacije, trgovina, turizam, usluge, Urbanizam, Zapošljavanje, Zdravstvo i ostali ...

Važno je identificirati bar jedan cilj EU od onih koji su navedeni u opisu svakog programa koji je prikladan za financiranje predloženog projekta.

Bijela knjiga

Bijela knjiga (White paper) je dokument koji sadrži prijedloge za djelovanje Zajednice u određenom sektoru. Bijela knjiga daje službeni stav Europske unije u određenoj političkoj oblasti.

Ako Bijela knjiga za područje predloženog projekta nije starija od godine dana, korištenje tih dokumenata će vam pomoći da saznate službenu poziciju EU u području vašeg projekta.

Postoji i "Zelena knjiga" (Green paper) koja ne predstavlja službenu poziciju EU. Spominje područja koja mogu biti prihvatljiva ali nisu prioritetni.

Akcijski planovi

U svakom gospodarskom i socijalnom području, EU ima kratkoročne i srednjoročne akcijske planove (u većini slučajeva oni su višegodišnji). Ovi planovi su opisani na web stranicama Europske komisije i mogu se smatrati kao operativni ciljevi Unije.

Identifikacija programa

U okviru programa zajednice postoje 3 vrste mogućnosti financiranja: Bespovratna sredstva, krediti i garancije.

Bespovratna sredstva su izravna plaćanja nekomercijalne naravi točno određenom korisniku kako bi se provele mjere ili aktivnosti u svrhu promicanja određenih prioriteta i ciljeva EU. Krediti i bankovne garancije općenito imaju posebne kriterije za dodjelu.

Projekt se treba uklapati unutar određenog zakonodavnog i političkog konteksta Europske zajednice.

Kriteriji koje je potrebno slijediti pri odabiru programa:

- Suštini projekta mogu odgovarati nekoliko programa. Ali za svaki program potrebno je prilagoditi projektni prijedlog.
- Odrediti točno ciljane grupe kojima je projekt namijenjen.
- Definirati i provjeriti da li je geografsko područje pokriveno odabranim programom.
- Provjeriti iznose i pravila financiranja koji se razlikuju u svakom programu i mogu utjecati na konačni izbor.
- Izbor financijske potpore može imati posljedice na provedbu projekata (procedure su različite kod bespovratnih sredstava, zajmova i garancija ...)

- Potrebno je provjeriti da partneri odgovaraju postavljenim uvjetima. Često je potrebno najmanje 3 partnera iz 3 različite zemlje.
- Obratiti posebnu pažnju inovativnim akcijama i umnoženom učinku projekta
- Važno je uspostaviti kontakte sa odgovornim osobama za pojedine programe. Navedene osobe su zadužene za pružanje dodatnih informacija o programu i uvjetima natječaja.

Nakon pripreme nacrt projekta koji je strukturiran i u skladu sa ciljevima i prioritetima EU te identifikacije programa koji je prikladan za financiranje projekta i mogućnosti koje su dostupne do 2013 godine potrebno je dobro upoznati identificirane programe kroz proučavanje dokumentacije kako bi se saznalo:

- Koji su uvjeti financiranja?
- Kada se predviđaju sljedeći rokovi za natječaje?
- Kada su organizirane prezentacije programa?
- Tko mogu biti partneri na projektu?
- Koji projekti su već financirani?
- Koje poteškoće su imali prijašnji kandidati kod prijave projekata?

Zatim je potrebno se upoznati sa natječajnom dokumentacijom prijašnjih projekata i provjeriti ima li novosti u području programa.

Traženje partnera

Za efikasnu potražnju partnera potrebno je nacrtu projekta dodati kratak opis organizacije koja projekt predlaže i opis partnerstva koje se želi uspostaviti. Sa ovim dokumentom mogu se kontaktirati potencijalni partneri te europske mreže iz područja koji projekt obuhvaća, koje će vaš zahtjev proslijediti svojim članovima u EU.

Zašto je važan ispravan pristup?

Projektni prijedlozi i zahtjevi se provjeravaju i ocjenjuju. Prvo se provjerava je li predana dokumentacija kompletna i u odgovarajućem obliku. Tada se, prema pravilima koja su unaprijed poznata, procjenjuje prijedlog projekta ili zahtjev za zajam ili garanciju.

Često se događa da pri pripremi projekta prijavitelji počine pogreške zbog kojih su isključeni iz natječaja.

Uobičajene pogreške mogu se dogoditi i zbog sljedećih razloga:

- kasno pristizanje ponude ili nekompletna dokumentacija
- nedostatak originalnih dokumenata ili nepotpisani dokumenti
- dokumenti nisu dostavljeni u traženom formatu u skladu s obrascima postavljenima

relevantnim internetskim stranicama

- prijavitelj ili partner ne zadovoljava kriterije za prihvatljive kandidate
- projekt nije u skladu sa ciljevima i prioritetima programa

Ako se projekt prijavljuje na engleskom, važan je kvalitetan prijevod jer nepreciznost može znatno smanjiti jasnoću i kvalitetu ideja.

Važno je pažljivo proučiti informacije u uputama za prijavitelje i strogo se pridržavati zahtjevima.

Važno je:

- Ulagati u razvoj svojih kapaciteta pošto je novac dobiven iz europskih fondova vrijedan truda.
- Dobro se informirati da bi bili u mogućnosti racionalno birati te pažljivo proučiti natječajnu dokumentaciju programa kako bi se unaprijed znalo što se očekuje te na vrijeme pripremite potrebne dokumente.
- Raditi na praktičnim vještinama, educirati kadar, koristiti priručnike i alate koji su na raspolaganju.
- Potražiti i pronaći kvalitetne partnere, i dobro iskoristiti njihove vrijednosti.
- Uvijek imati na umu logiku europskih fondova - oni ne postoje samo da bi bili iskorišteni, već i da bi pridonijeli društvenom razvoju.

